

[Time:03 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All question are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 A. **Select most appropriate answer from the options given below. (Any 10)** 10

- 1) Analysis of ..... Environment indicates strengths and weakness of the organization.
a) Internal b) External c) International d) national
- 2) ..... refers to reduction of government control over business sector.
a) Liberalization b) Privatisation c) Globalisation d) Public relation
- 3) Business is a ..... activity.
a) Organised b) social c) National d) internal
- 4) ..... is a trading bloc consisting of south Asian countries.
a) SAARC b) ASEAN c) APEC d) WTO
- 5) Trading blocs result in .... Creation.
a) Trade b) Disputes c) Restricted area d) Forum
- 6) ..... environment has direct and indirect impact on the working of business firms.
a) Business b) Educational c) Situational d) Financial
- 7) Decision on location is an important element of .....
a) setting up business unit b) Market research c) Manufacturing process d) Production
- 8) Proximity to market of a plant is required in case of ..... products.
a) fragile b) Durable c) luxury d) usable
- 9) ..... Number is required for directors of a company.
a) DIN b) TIN c) TAN d) PAN
- 10) Entrepreneurs concerned with welfare of the people are called as..... entrepreneurs.
a) Social b) Economic c) business d) non economic
- 11) ..... Is an entrepreneur within an existing organization.
a) Intrapreneur b) manager c) leader d) adventurer
- 12) The key strength of ..... Type of entrepreneurs is imagination.
a) visionary b) opportunist c) adventurer d) manager

B. **State Whether the following statements are true OR false : (Any 10)**

10

1. Business firms have social responsibility only towards its employees.
2. External trade involves trade external to the firm.
3. The traditional concept of business places emphasis on customer satisfaction.
4. Environment is an integral part of business.
5. Political stability brings consistency and firmness in government policies.
6. ASEAN consists of nations belonging to South Asia.
7. The project report is of importance only to the entrepreneur.
8. The business describes the future direction of the business.
9. Generally, the first step in business unit promotion is to identify business opportunity.
10. Most successful entrepreneurs are the innovators.
11. Social entrepreneurs are profit oriented.
12. Entrepreneurs create economic and social wealth.

- Q.2 **Answer ANY TWO of the following:** 15
- 1) Explain the importance of business.
  - 2) Explain briefly the national objectives of business.
  - 3) Explain the positive and negative impact of privatization.
- Q.3 **Answer ANY TWO of the following:** 15
- 1) Define business environment. Explain the features of business environment.
  - 2) Explain the external factors of macro environment.
  - 3) Explain the positive impact of Trading blocs.
- Q.4 **Answer ANY TWO of the following:** 15
- 1) Explain the importance of project report to the entrepreneur and financing agencies.
  - 2) what are the factors influencing location of business unit.
  - 3) Discuss the legal provisions of licensing and registration of a business unit.
- Q.5 **Answer ANY TWO of the following:** 15
- 1) Explain the concept and feature of entrepreneurship.
  - 2) What are the characteristics of a good entrepreneur.
  - 3) Discuss the problems faced by women entrepreneur in India.
- Q.6 **Write short notes on ANY FOUR of the following:** 20
- 1) Modern concept of business
  - 2) Feasibility report
  - 3) Educational environment
  - 4) NAFTA
  - 5) Social objectives of business
  - 6) Restructuring strategy

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

- प्र.१ अ. खाली दिलेल्या पर्यायांमधून सर्वात योग्य उत्तर निवडा. (कोणतेही १०) १०
- १) ..... चे विश्लेषण पर्यावरण संस्थेची शक्तीस्थळे आणि कमकुवतपणा दर्शवते.
अ) अंतर्गत ब) बाह्य क) आंतरराष्ट्रीय ड) राष्ट्रीय
  - २) ..... म्हणजे व्यवसाय क्षेत्रावरील सरकारी नियंत्रण कमी करणे होय.
अ) उदारीकरण ब) खाजगीकरण क) जागतिकीकरण ड) सार्वजनिक संबंध
  - ३) व्यवसाय हा ..... क्रियाकलाप आहे.
अ) संघटित ब) सामाजिक क) राष्ट्रीय ड) अंतर्गत
  - ४) ..... हा दक्षिण आशियाई देशांचा समावेश असलेला व्यापारी गट आहे.
अ) सार्क ब) आसियान क) अपेक ड) डब्लु टी ओ
  - ५) व्यापारी गटांचा परिणाम.... निर्मितीत होतो
अ) व्यापार ब) विवाद क) प्रतिबंधित क्षेत्र ड) मंच
  - ६) ..... ह्या वातावरणाचा प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्षपणे व्यावसायिक संस्थांच्या कामकाजावर परिणाम होतो.
अ) व्यवसाय ब) शैक्षणिक क) परिस्थिती ड) आर्थिक
  - ७) ..... मध्ये स्थानाचा निर्णय हा एक महत्वाचा घटक आहे
अ) व्यवसाय युनिट स्थापन करणे ब) बाजार संशोधन क) उत्पादन प्रक्रिया ड) उत्पादन
  - ८) ..... उत्पादनांच्या बाबतीत व्यवसायाचे ठिकाण बाजारपेठे जवळ असणे आवश्यक

आहे.

अ) नाजूक ब) टिकाऊ क) विलासी ड) वापरण्यायोग्य

९). ..... नंबर हा कंपनीच्या संचालकांसाठी आवश्यक आहे.

अ) डी आय एन ब) टी आय एन क) टी ए एन ड) पी ए एन

१०) लोकांच्या कल्याणाशी संबंधित असलेल्या उद्योजकांना _____ उद्योजक असे म्हणतात.

अ) सामाजिक ब) आर्थिक क) व्यवसाय ड) गैर आर्थिक

११) ..... हे विद्यमान संस्थेतील एक उद्योजक आहे.

अ) इंटरप्रेन्योर ब) व्यवस्थापक क) नेता ड) साहसी

१२) ..... उद्योजकांची मुख्य ताकद म्हणजेच कल्पनाशक्ती होय.

अ) दूरदर्शी ब) संधीसाधू क) साहसी ड) व्यवस्थापक

प्र.१ ब. खालील विधाने सत्य किंवा असत्य आहेत हे सांगा : (कोणतेही १०)

१०

१) व्यवसायिक संस्थांना फक्त त्यांच्या कर्मचाऱ्यांप्रती सामाजिक जबाबदारी असते.

२) बाह्य व्यापारामध्ये संस्थेच्या बाह्य व्यापाराचा समावेश होतो.

३) व्यवसायाची पारंपारिक संकल्पना ग्राहकांच्या समाधानावर भर देते.

४) पर्यावरण हा व्यवसायाचा अविभाज्य भाग आहे.

५) राजकीय स्थैर्यामुळे सरकारी धोरणांमध्ये सातत्य आणि दृढता येते.

६) आसियान मध्ये दक्षिण आशियातील राष्ट्रांचा समावेश होतो.

७) प्रकल्प अहवालाचे महत्त्व केवळ उद्योजकासाठी आहे.

८) व्यवसाय, व्यवसायाच्या भविष्यातील दिशेचे वर्णन करतो.

९) सामान्यतः, व्यवसाय युनिट प्रमोशनची पहिली पायरी म्हणजे व्यवसाय संधी ओळखणे.

१०) सर्वात यशस्वी उद्योजक हे नवकल्पक असतात.

११) सामाजिक उद्योजक नफा देणारे असतात.

१२) उद्योजक आर्थिक आणि सामाजिक संपत्ती निर्माण करतात.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोनचे उत्तर द्या:

१५

- १) व्यवसायाचे महत्त्व समजावून सांगा.
- २) व्यवसायाची राष्ट्रीय उद्दिष्टे थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ३) खाजगीकरणाचे सकारात्मक आणि नकारात्मक परिणाम स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोनचे उत्तर द्या: १५

- १) व्यवसाय वातावरण परिभाषित करा. व्यावसायिक वातावरणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- २) स्थूल पर्यावरणाचे बाह्य घटक स्पष्ट करा.
- ३) व्यापारी गटांचा सकारात्मक प्रभाव स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनचे उत्तर द्या: १५

- १) उद्योजक आणि वित्तपुरवठा संस्थांना प्रकल्प अहवालाचे महत्त्व समजावून सांगा.
- २) व्यवसाय युनिटच्या स्थानावर कोणते घटक परिणाम करतात.
- ३) व्यवसाय युनिटच्या परवाना आणि नोंदणीच्या कायदेशीर तरतुदींची चर्चा करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोनचे उत्तर द्या: १५

- १) उद्योजकतेची संकल्पना आणि वैशिष्ट्य स्पष्ट करा.
- २) चांगल्या उद्योजकाची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत.
- ३) भारतातील महिला उद्योजकांना भेडसावणाऱ्या समस्यांची चर्चा करा.

प्र.६ टीपा लिहा (कोणतेही ४) २०

- १) व्यवसायाची आधुनिक संकल्पना
- २) व्यवहार्यता अहवाल
- ३) शैक्षणिक वातावरण
- ४) नाफता
- ५) व्यवसायाची सामाजिक उद्दिष्टे
- ६) पुनर्रचना धोरण

